

Diarienummer KS.2021.91

”Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen” - (SOU 2020:73)

Strömsunds kommun har tagit del av den omfattande utredningen. Kommunen är över lag positiv till utredningens intentioner. Vi känner dock oro för att andelen produktiv skogsmark i vår kommun, som i andra fjällkommuner, kommer att minska med utredningens förslag. Skogen är av stor ekonomisk och kulturell betydelse för såväl näringslivet som för enskilda personer. De arbetstillfällena som skogsbruket ger upphov till är av stor vikt för boende i kommunen. Dessutom finns det många invånare, som äger egen skog, som en verksamhet, vilket möjliggör extra inkomster, för att t ex renovera och underhålla byggnader på gården eller för att skapa en trygg ekonomi om/då arbetstillfällena sviker - skogen ger en garanti och möjlighet till lån. Om en större andel av vår produktiva skogsmark blir skyddad kan det vara ett hot mot möjligheterna för att bo/verka i en fjällkommun.

Kommunen vill lämna följande, mer detaljerade, synpunkter på förslaget

Förslag för stärkt äganderätt

Kommunen tycker att det är positivt att markägare och myndigheter ska vara överens vid skydd av skog. Vidare tycker kommunen att det är positivt med en "handlingsplan" som anger skogstyper och arealer som ska bevaras. I förslaget finns dock ett stort antal "undantag" som möjliggör skydd av skog även då samtycke saknas. T. ex. vid skydd av "Sveriges unika fjällskogar" och "Kalkbarrskogar med lång kontinuitet". Kommunen är därför orolig över att skrivningen om frivillighet inte kommer att ha någon formell verkan. Om skydd av skog inte sker med samtycke finns det en stor risk att skogsägare inte verkar för att skapa/bevara naturvärden av rädsla för att skogen kan bli inlöst. Önskvärt vore att verka för ett modernt skogsbruk, som har mer naturvårdande skötsel, samt för restaurering i redan avsatta arealer.

Att nyckelbiotoperna tas bort och ersätts med ett mer "rättssäkert" system är kommunen positiv till.

Det är också viktigt, som utredningen beskriver, att skogsbruk erkänns som pågående markanvändning, även i fjällnära regioner och att eventuella inskränkningar ersätts på ett skäligt sätt.

Förslag för en växande cirkulär bioekonomi

Strömsunds kommun tycker att förhållningssättet att en ökad tillväxt i skogen ska kunna tillmötesgå både produktions- och naturvårdsintresset är bra. Detta kan förhoppningsvis skapa goda förutsättningar för samverkan mellan dessa båda intressen.

Förslag för en tydligare skogsvårdslagstiftning, en mer ändamålsenlig inventering av skog och halverad handläggningstid för avverkningsanmälan

Kommunen tycker att "kunskapskravet" känns otydligt och lite "flummigt". Det måste tydliggöras vilka kunskaper skogsägarna förväntas ha? Av vem och hur ska dessa kunskaper bedömas? Vad händer om man bedömer att skogsägaren brister i kunskapskravet, medan skogsägaren själv anser det uppfyllt? Här behöver utredningen utveckla vad som egentligen menas. Det måste vara tydligt vad som förväntas av den enskilde skogsägaren och det måste gå att uppfylla.

Förslag för en tydligare politik för bevarande av biologisk mångfald

Kommunen anser att det är bra med ett tydligt politiskt ställningstagande och att regeringen beslutar om vad Sveriges internationella åtaganden innebär. Det är också positivt att en handlingsplan med delmål för hur man ska kunna uppnå biologisk mångfald i skogen upprättas. Detta ger en mer långsiktig "spelplan" än vad vi ser i dag. För närvarande finns det flera olika sätt att beräkna andelen skyddad mark i relation till internationella överenskommelser. Utredningen bör tydliggöra på vilket sätt beräkningarna ska göras och en samordning av ett enhetligt beräkningssätt med andra länder, med samma åtaganden, är lämplig.

Vid skydd/inlösen av skog är det också viktigt att det sker en översyn även av intilliggande områden. Det är viktigt att det tillses att områden i närheten av det skyddade området ges möjligheter för att det där ska kunna fortsätta att bedrivas skogsbruk. Vid vissa reservatsbildningar har närliggande områden "skurits av" från infrastruktur, eller möjligheter till åtkomst av området, vilket skapat problem/omöjliggjort att bedriva ett framtida effektivt skogsbruk.

En statlig investering i Sveriges unika fjällnaturskogar

Det är positivt med en politisk tydlighet för våra fjällskogar. Kommunen är dock orolig för att inskränkningarna i området blir stora och den enskildes möjligheter att bedriva skogsbruk inskränks för mycket. Stora delar av fjällskogarna har i dag redan ett formellt skydd. Då produktiv skog ska skyddas så skapar det ofta problem för den enskilde skogsägaren. Hur stämmer detta överens med utredningens förslag om att skogsägaren och myndigheten ska vara överens vid skydd av skog? Ofta har man skogsbruket i kombination med någon annan verksamhet, vilket skapar förutsättningar för att kunna bo och leva i glesbygd. För att få möjlighet till att låna pengar, för att t ex utöka en verksamhet eller underhålla byggnader, används ofta skogen som säkerhet. Om

---

denna möjlighet försvinner kan det bli svårare att leva och försörja sig i glesbygd. En del äger skog som en slags "pensionsförsäkring", vilket även om man får kompensation till viss del, kan få konsekvenser på lång sikt. Vidare kan man undra över de konsekvenser ett skydd av 500.000 ha produktiv skogsmark i fjällnära områden kommer att medföra. Här är redan brist på arbetstillfällen och de arbeten som finns inom skogsnäringen är mycket viktiga för att kunna vidmakthålla möjligheter för att bo och leva i glesbygd. Utredningen hänvisar till möjligheter till nya arbetstillfällen inom besöksnäringen. Kommunen anser att det oftast är enklare att bedriva besöksnäring i områden som inte omfattas av formella skydd. Ett exempel kan vara skoterturism (friåkning) som blivit en stor besöksnäring i Strömsunds kommun. Områdena för friåkning går inte att genomföra på de av staten skyddade områdena. Det är dessutom inte samma människor som bor och lever med försörjning från skogen som binäring som "sadlar om" och börjar driva turismföretag, vilket gör oss oroliga för en ökad utflyttning från kommunen.

Skogstyper där Sverige bedöms ha en särskild betydelse för deras bevarande i Västeuropa

I utredningen lyfter man även fram de jämtländska kalkbarrskogarna som en nationellt och internationellt ovanlig och mycket skyddsvärd naturtyp. Det bedöms finnas cirka 30 000-40 000 hektar oskyddade kalkbarrskogar framför allt på Gotland och i Jämtland. Av de skogstyper som utredningen bedömer att Sverige har en särskild betydelse för att bevara, är kalkbarrskogarna den enskilt största naturtypen arealmässigt. Merparten av dessa skogar i Jämtland bedöms i dag som produktiv skogsmark. Dessutom är dessa skogar ofta belägna i anslutning till byar och andra mindre samhällen, vilket gör att de skrivningar i ovanstående stycke, om fjällnaturskogarna, är nog så viktiga att beakta även vid bevarande av kalkbarrskogar.

Om en kommun "drabbas" av stora avsättningar av produktiv skogsmark till skyddad skogsmark bör det finnas ett system där staten årligen ersätter även kommunen för de förluster som den drabbas av i form av arbetstillfällen och skatteintäkter.

Kontaktuppgifter

Strömsunds kommun
Box 500
833 24 Strömsund
0670-161 00

kommun@stromsund.se
www.stromsund.se